

3 ФЕВРАЛЯ 1913 г.

سکریجی ایل

٩ ربیع الاول ١٣٣١

ملا ناصر الدین

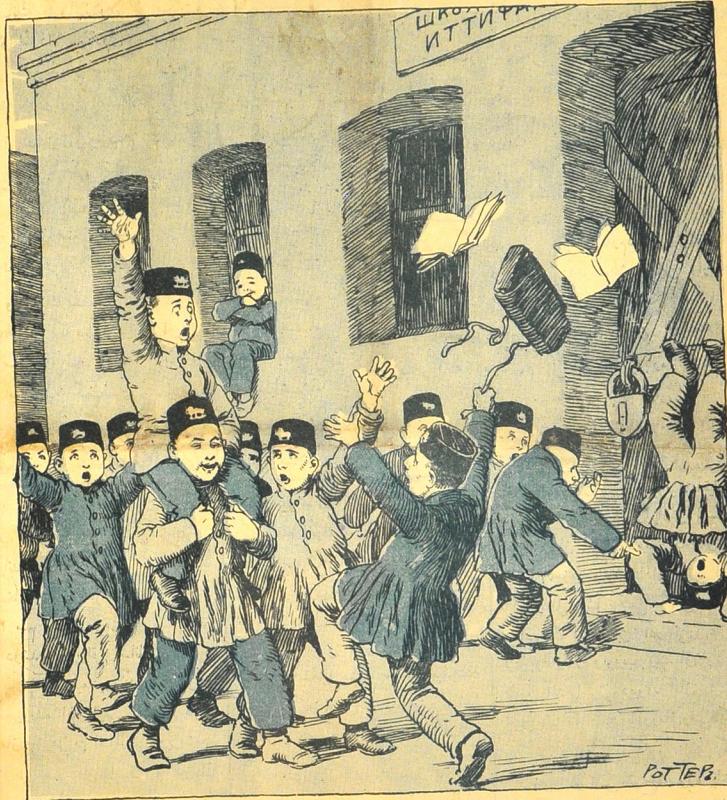
№ 4. ЦІНА 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىتى ١٢ قىك

چىالىدەدە اتحادىجى رايله اشلاخىجى را

هله قيابىچە قوى اوز ئاراقلىقى قورتاراچ، سورا دىشىنە جواب ويرىدە.

گورەمن بۇ «اتقاق» مدرسەسى نە وقت آجىلاجاقدر كە بۇ جورما جوچوق كۆچە باجىدان يېشىشۇن؟
— ياي وار قىش وار، نە تەمىكىش ايش وار.

X

ایندی بوردا بر ایش وار که گوک آیا بی گیند
همایسی ملاقات ایمه می کیزیلر یا بر بیگلدر رکه ایلیورلر
خلاقت گوزنیه تویران آتسولار؟! بو بارده ب نجه کلمه
دانشمالی که اشاث حقیقت میدانه چقون.
من ایله حاجی تاتیورام که اوینزی هیچ بر زاده
اعتقاد او لیما اولیما مکمه شرف اولور و گیند زمان
عوام سوروشنده که فلاتکس ایشیشم جمه گیدرسن؟
دیور: « گوک انانث باشی بی ریه با غلی اولسون، بوخا
بر پاره طبیعی لر کیمی هیچ زاده ایننانماق آدانی بیاش
آپیق قواره، اما بونک عوشنده اوزی کیمی بر لامدهده
راتس گلنه دیور که گیگیرم مکمه هیه معض گوروم
بو نادالرل بو وختیل که هر طرفن اوا جمع اولورلار
به حقه بازلچ اسلور؟!
کیچیم بو یاخشی گولنلری
دی فرنکلر گلوب بو چراهه یه هدر
الهه سولن امور خلقه نظر
مددی که کفکنن پیشتردی کوچدی بارسستوندی او در امقر
او بینی ایجdi کامکه جاندی
سنده بی ایچ دماغت اولسون تر.
(جووه‌لاغی بک)
مکه
د گون برق نازه مکهدن گلن حاجی به چوق بور گم
لندی، حقیقدده بوجور امدادله بورک یانالیدر چونکه
هرنهونه اتو دردیقی برده آغوندلار اودر بازیقه آتلند اوسدن
پیورلار که من مستعلق من یلهسن شیلهن بینوئی بوزدن
اکزدن سالولارل دوروور آز چوق هه مایه‌سی وار او زیور

قدرت پول گتوودوب دوشور برایانه دورما گلدمكم،
دونه بر منزل طي منازل قطع مراحل يشتمك همان فوري
ناخوشين ياشور ياخشندن اول که او لهن، نجه که
ر ايل من اله و على الخصوص بو ايل اوئز آلى
من نفر اووليورد....

سَنْ يَهُ حَاجِيَّهُ سَرُّ اُورُسَانْ وَ بَهَانْ دِيُورُونْ . . .
 بُونَثُ حَامِيلِيَّهُ يَلِهِ مِنْ هِيجْ كَسْ إِيلِهِ إِيشِمْ يَهُدُورَهُ
 هُرْ كَسْ نَهُ يَلِرِسِهِ اِيلِهِسُونْ، حَاجِيَّهُ مَدْ وَلِيَ كِيَشِيَّهُ ثُكْ بُولْ
 اوزْ بُولِيَّهُ، اِيسِتُورْ تُومِي اُونْ شَاهِي اِلهَ اِجاَهِهِ وَهُرِرَهُ
 اِيسِتُورْ اَپَارُوبْ دُوِيَّهُ وَرِيُوبْ كَبِيرْ بَاسِدِيرِرْ تُورِراَقَهُ
 وَ هَا يَلِهِ اِيسِتُورْ بُولِي اوزْ وَطَنِنَهُ فُونَثُ قَنِيدِيَّهُ، نَسَهُ
 چَاهِيَّهُ وَرِيُوبْ مَرِيَهُ اَخْوَتِرِيرِرِهُ، يَا اِينَسِهِ اَپَارُوبْ مَكَهُ
 بُولِنَدِهِ تُوكُرْ اَجِيَّهُ لِرِلَهُ بِيَهِهُ، آتِنَاجِيَّهُ مِنْ دِيهِجَكْ سُو
 زُومْ بِرِجَهُ بُودِرْ كَهُ حَاجِيَّهُ مَدْ وَلِي اوزْ وَطَنِنَهُ حَمِدُو.
 دَمِنِيَّهُ درَسْتُ اورْ گُوكُوبْ وَ مَنَاسِكُ حَجَّيَ تَامْ كَمَالْ
 بِيلُوبْ سُورَا بَرِينِدَنْ دِيزِسُونْ، وَ جَهَهُ گِيَتِكْ خَالِيَهُ دُو
 شُونَونْ، دَاهَا بِولَارَدِه اورْ سَلَارَدِه مُورَدَارْ وَ اَقْوَانَلَارِدِه وَ
 اَنْكِيلَرَدِه مُورَدَارْ بَارَاخُونَدَارِدِه حَمِدْ سُورَهُ جَهَهُ لِهِ جَهَهُ لِهِ
 گِيَتِكْشُونَ كَهُ چُوقْ كَنَادِهِ، وَ جَايَزْ دَكَلْ اوْ بَعْدَسْ
 آهَمْ بَعْضِ بِرِلَرَهُ تَفَلَّظْ اَلوِونَسُونْ . . .

(جو وہ لالاغی بک)

گونه بی نظر تازه مکددن گلن حاجی به چوق بیور گم
لندی، حقیقتده بیوجو آدلاره یورک یانالیدر چونکه
هرهن وند او تورديتی بزد آخوندلار اوقد ریاز یقه لندن اوشن
بیورل که من مستقطع سن یاهمن شیله من ییناوی یوزدن
کوزدن سالولار دودورل آزان چوق هه مایهسی وار او زیور
لند پول گوتوروب دوشور بزیابنه دورما گلدمکه،
گونه بی منزل طی منازل قطع مراحل یتشک همان فوری
ن اخوشل یا بشور باخاستن اول که اولهـ، نجه که
بر ایل من بر ایلهـ و علی الخصوص بو ایل اوتوز آلتی
بنـ، نفر اولویورد....

اے بیتا

او کا جاندی او گون که اوث پدر
ازویز آلدى یوز اون اوچ عورت
هابسی گل عذار سین بن
الولادي بر دقيقه غلظت هد
باشلاحدی عيش و نوش شام و سحر
ياراشار حكمداره ڪيٽ چڪريون
نهه لازمي مال گنج گهر
نجه مرحوم ناصر الدين ساه
نجه دفعه فرنگه ايتدى سفر
بوده بير گهره گيتى يارسيه
کچرپور اوردا ياخشى خوش گولر
ديدى: هييات يلمشمديم من
وار ايش گور نجه گوزل يرار
نهيه من كشم بو ملڪتى
سلطنتن چخير مکا نه ثر؟

اي اولان خاص شيمه حيدر
وير قولاغ ايبله بو سوزى ازرس
فاعلات مفاعل فعل
ديزم گور سکانه ياخشى خير:
وار ايدي بر مراكش اذلي ديار
عرب ايدي جماعتي يحڪر
نه عرب جملسي جور و غيره
كان مردانه گى و يبحر هنز
حكم ابردري او ملكله بر سلطان
آذلي مولا عزيزن كل يسر
ايهدى چونكى ظلم مخلوقه
يووزنه آق اولوب رعيتلر
وير ديلر تاجي تخشي قاراداشه
بويون اگدى او کما يوتون لشگر
تخنه مولا حيفن چون چخدى

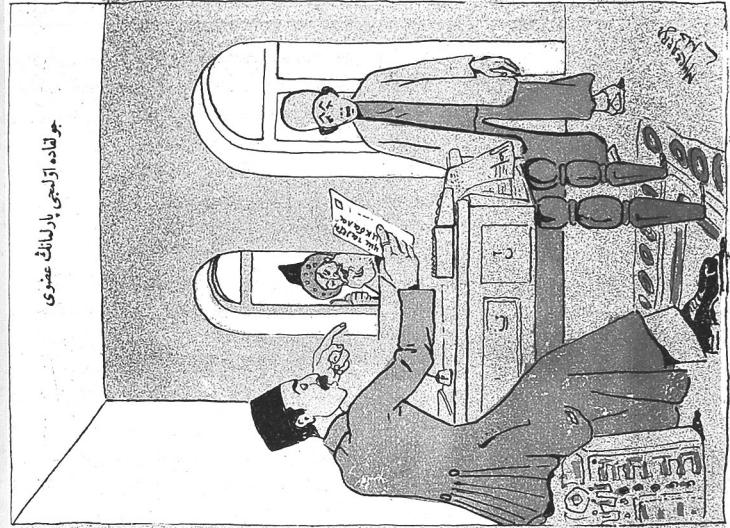

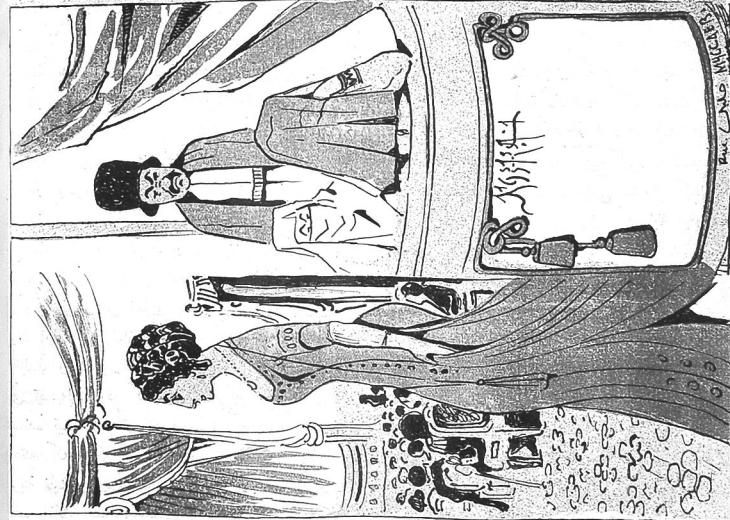
بو نشه که تریاکده بناکده سن آلورسان
قیصانا قوی اوغلکدہ سنک بھرو اولسوں
شکر ایت که حیاتکدہ اونی شاد ایدیورسن
سندن سوار دنیادہ اولورسا نمل اولسوں

بو ناخلف اوغلان که شراب ایچدیرپورسن
مین دفعه تپک اوز دالگا بیل وورا جاقدر
بوندان سورا میخانده عمرین ساوا جاقدر
ناراحت اولوب صانا که محروم در ایندی

جو تفاصیل اولیجی پارلمنٹ عضوی

۱۹۱۹ میں تسامہ ندہ

مسنونه

آمانده آباد بو ماکتی سال بوجنه که منم ایجهون غاز
گوئدمولنی، پوشان ایوانده منیدریه سلامان پهلو

و هر کس ده سارساقيوب ديسي که جهه گيدنار نه
بو قدر بولالري آپاروب صرف ايدير، هيچ او لاما
هرمسي بر ليره مشانلي دولته ويربرم که اولارا خريسي
دولوب اخياجلي او لامون که آل عشانک ايشتوري،
کيي قيمتني تختي ساتماق ايستول، يا اينكه لابد قا
لوب تاج شاهيني خارجي يانده گرو قوميacy خيال لندن
کچون. اونده من او آداما بو جوابي ويربرم که بولار
بتوں آخاچ و بي معني سوزاردر که او داشور، چونکه:
اولا، بو مكه بولنه خرج اولونان بولالار بره مين بو
دنديان، بره من آخرت ده عوض ويرله جکدر.

ايكچجي اورا پيشان آدامك فکري گرک هيشه
آختر يانده اولون، و جمیع علاقيسين دنيا و مافيدان
کسون، هر گاه بو جور فکرلر قلکدن کچиш اولنا
لامزدر الی دوه کوب توپراه قولياسين که اوندان بو
جور پيوک ترك اولى باش ويردي،
اوچومجيسي ده اورا يفشيانياند لرک اوونه يشه در
فاقتازيليد، بري (الله سلام ايلهسون) ايرالياند، بري افنا
تلی، بري جاوهلي، بري هندوساتياند لير، جمنري، جبلی،
شامي، مالکي، وهاري من مذهب قارشووب بوربرنه او نلاه
نه حرج واقع اولوب که مشانلي فکري گچکون

قوچي جانی چخون پولز لقند در بداغين داعيلون.
سارساق قلي بات

ایشعا

يغى تورلار
زحمت لر كور بوله دگن يكى تورلار!
مشانلي سيزه هب بويون اگز يكى تورلار!
پير فايده من گولزه ميرم دختكزدن
ايچيمير سو گونوم چونکه قوجا ملتکزدن
مشانلي ده بر قطمه مسکن سانکه د گردن
بو رېتكز قدرى يلعن يكى تورلار!
مشانلي سيزه هب بويون اگز يكى تورلار!
اولدهده ظلائى آچاچ، اوئانماز يكى تورلار!
ملت ساريان بند و زنجير قيريلدى
اث اوست قاته يلديز اتنز جه چيقلدى

فافقاڑ خبرلىرى

آنا طولى ادمىرى يېيتنىڭ ايلوب مصلحت گوردوبل
که آدام باشى بر قاشقىن ياع، بر گرونىکه كىجىد جىد
بر قىي بون، بر جوت جوراب، بر آوشين پاتاوار، ايسكى
جوت جارچى و بر ال آغاچى ينوب «ما كو» غازىتىڭ
مىدىرىنە گوندرسونان، چونكى اوچار اوچ داخلى اكك
ارين، قويون اوتارماقلارنى شەقول اوچوب هيچ زاددان
خىدارى اولما، يوقا، يوقا زىرت جاچىوب اولارە استقلالىت
قاۋانىدى. شاپىهاره گوره «باشتالى» ادمىرى ارى مشارالىت
اذاھ هكىنى ياد كار ايجون تو كەجكەنار.

پەطە قەطبىسى

با كوده «جاچادان باخانى»: «سن ارخانى اول بىزم هيشه علم
معارفه سەچكىن و مخۇقىي اغفال ايدىن آخوندلار على الخصوص
آخوند شىخ رسول خضرتلىرىنە خالاص ارادتىن كامىدر.

نخچواناده «بيچ آغاچه» يېلگىشك دوتوب دىمە كە
چىغان نە يانگىشك رئىشك دەنەنەن بىشىد، ايندە رخانە اهلى قالوپلە سرگەدان نە
او خەۋافىتى يەللىرىل و نە كە آزوادارنىڭ هەندەورىت
داشۇرلار دەن دەسىدە كە بورنگىزى سېلىون سېلىئىرل
كە قەيدىزىن باغلانار، اولا اوزادارنىڭ آغاچى يەلى ستىڭ من
واشەرى يەلمىز، ايسكمىيە بودور كە هيٺە احیاط شەرط
دىنر و سۆزە باخاچ ادىدىن.

طەرطەد «جوق داشان»: «ئىسى بودر كە بر جىدار
گۇرۇشكىر جەنائىكىر»: «يېلىن ئەلىم بىت
قويايا كە بىرە علم مكتب سۈزى داشون.

گىچىدە «دىلى بە»: «گۈن بورالارا كولكە داغلاردا.

نخچواناده «ناچىجە»: «بۇ دەھى كى شەۋىلۇت درجى مصلحت
اولمادى، گەلگىكە سادە و مەنلى يازسا كى چاپ اولنار.

نوحى دە اپىر هوئورىدە: اوزون اوزانلى اشمار عونەت
بر پارە اخچاتىلاردا زىر ايلە مختصر و آيدىن يازسا كى
مېن دەھى بىر اقدەر، او جور شەربىت مالىدەر نە يېنكە زورنال.

جلفادە «زەھر بارداقە»: دەميرل او تايە كىجىدى كېچىدى
(ازىزىت) خالاردىنە چاچى عرق داشىقادان اورتى اپرالان
ھەر گوئىشىدە تە قدر ايستەن هيٺە قاطىر و ايشك
تاپاق مىكىنار.

اور گەل درس اوخىپور عالم و فزانە اوپور
او زىيە، مەننى، قولى
«ايستودىت» اولسا بىرى ليك بىز، دە
يا قومار باز ياش يان يادە كە دونان اوپور.
جووچەللىكى ياك

تلغىاف خبرلىرى

تېرىز - مىشۇلەنەت جانى باشى صاغ سلامت حاجى
ىمىد خان شىجاع الدولەنەت عمر دولتە دعا گوور.

با كور - شەھر دوماسى قوار قويوبور كە بوندان
سەككەر مىلسان داكلىرىنى نە يېنكە بىر جەمە گولرى
پىلکە هەر بىر مىلسان بايامنە و مەرمى دەستنان
آيىلارنى ياش باش باغلاشون. بازاز گونى تىجيلى ايدىن
مۇقاچىل بۇ يۈچ تېبىھە و جىرىيە كەرتار اولاچقانلار.

تلىلىمە «شەق» مەلمىنە جاپ اولوندى.

پىلک يەنده اولدى كىلىز يكى تورلار!
مشانلى سيزه هب بويون اگز يكى تورلار!

متلى كىرده يوق ايدى چونكە تكامل
زەختلىر ايلە اكىيىكىر ويرمىدى حاصل
چوق كېچىدى اگلىشى يە صدرە كامل
خائىل او توبراقدە تو كىمن يكى تورلار!

مشانلى سيزه هب بويون اگز يكى تورلار!

ير اوكلەدە بر باريا مانچىل اولش
ير فۇقە قادت بىر دەرام شەپچەل اولش
ير مەتىل آزاد تىرىچىل چىل اولش
ير صنف او بىرى صنفي بىكىنە يكى تورلار!

مشانلى سيزه هب بويون اگز يكى تورلار!

كامل نە ايدىرىدى سەزە بر ياخشى كىشى در
تابىع او كا مشانلى لرلە اوونه يشه در

حەۋافىتى يازوب دىر كە هە كە بونلارى يەسلى آوادى
او زەندين بىشىد، ايندە رخانە اهلى قالوپلە سرگەدان نە
او خەۋافىتى يەللىرىل و نە كە آزوادارنىڭ هەندەورىت
دوا لانا يەللىر.

رەحمانە قەھىسى - دار المؤمنين قەمدىن بر عالىجان
تۇردايى سەيد بورا شەريف گەنرۇپ بىش دانە دەم مەل

حەۋافىتى يازوب دىر كە هە كە بونلارى يەسلى آوادى
او زەندين بىشىد، ايندە رخانە اهلى قالوپلە سرگەدان نە
او خەۋافىتى يەللىرىل و نە كە آزوادارنىڭ هەندەورىت
دوا لانا يەللىر.

اسكوبى (نواقوف) جەممىنى صىرپلە آلسەن
يانە قىرغىن، آدرەن بولخارلار دە قالىن
اشقۇدرە يازىقىردى قاردا داغىچە بوراققىن
تۈركى مەنچى آجىدە قالار اولىز يكى تورلار!

ناموسى گىدوبىقىدى بىر كۆلىز يكى تورلار!

تۈركى مەنچى قانىع، مەيدە دردە دوزندر
بىدە او كا بر پارچە چۈرەدەك بىتكە بىدەر
بولخار-قارادارغا، صىرت قىقىن سەل دىڭلەر

اونلار ياوان اتىك يە يەزىز يكى تورلار!

بو قاوه، يامان گۈنلە دوزمۇن يكى تورلار!

قوى روم ايدىدە هە قدر ئاظا اولور اولون

تۈركى مۇ گۈزۈم چونكە قوجا ملتکزدن
باغ ياغچەلىرى غصب ايدىلپەنەسە قووپلۇن

كامل ياشالار عىشى بىزۇلماز يكى تورلار!

اول فۇقە رەزالت دەن اوسانماز يكى تورلار!

عېرىت گۈزىنىچى آچماز، اوئانماز يكى تورلار!

كىفىزىز «